

Foredrag fredag 13. oktober

One-step endodontic therapy for teeth with apical periodontitis; are we any closer?

Sekvensleder: Nina Wiencke Gerner

The necrotic infected tooth with apical periodontitis requires a complicated disinfection protocol and good root and top filling in order to achieve the maximal probability of success. While the debate on the treatment of teeth with apical periodontitis has traditionally focused on whether to treat in one or more visits, it is the ability to maximally disinfect the canal before root filling that is the critical factor. Recently many new irrigants and disinfection protocols have been introduced. This talk will detail some of these new approaches and evaluate whether they allow a biologically based approach in one visit for these teeth.

Martin Trope
Professor, North Carolina, USA

Målgruppe
Tannleger

Fredag kl. 0900 – 1000

Keramik från skalfasader till helkeramiska broar; vetenskap och klinik

Sekvensleder: Gunhild V. Strand

Det finns en mängd olika keramiska material att välja bland när man står inför att behandla en patient. Nya tekniker tillkommer ständigt och det kan vara svårt för den enskilda tandläkaren att bestämma vilka material som passar var och hur de skall användas. Föreläsningen kommer utifrån kliniska fall att belysa användningsområde och behandlingsteknik för huvudgrupperna av helkeramiska material som finns på marknaden idag; hur man med optimal materialhantering uppnår optimal estetik och hållfasthet.

Per Vult von Steyern
Overtannlege, spesialist i oral protetikk, Odontologisk fakultet, Malmö

Målgruppe
Tannleger, tann teknikere

Fredag kl. 0900 – 1200

Oral lichen planus – hva vet vi i dag og hvordan skal vi forholde oss til denne slimhinnelidelsen?

Sekvensleder: Berit Øra

Foredraget vil gi en kortfattet oppdatert gjennomgang av sykdomsmekanisme, klinikk, behandling og anbefalt kontrollregime ved slimhinnelidelsen oral lichen planus.

Evelyn Neppelberg

Universitetslektor, spesialist i oral kirurgi og oral medisin, UiB

Målgruppe

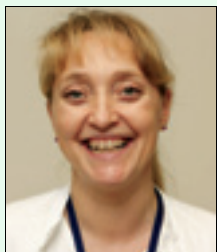
Tannleger, tannpleiere

Fredag kl. 0900 – 1000

«Kan en tann være livstruende?»

Sekvensleder: Gunhild V. Strand

Foredraget vil gi en oversikt over alvorlige infeksjoner og komplikasjoner og fokusere på tannen som dødelig våpen. Til slutt vil det bli gitt en oppsummering av hvilken verdi god tannhelse, effektiv profylakse og tannhelseteamets arbeid har for samfunnet.

Cecilie Gjerde

Tannlege, spesialist i oral kirurgi og oral medisin, UiB

Målgruppe

Hele tannhelseteamet

Fredag kl. 1000 – 1100

Sjögrens syndrom: hva er nytt?

Sekvensleder: Berit Øra

Sjögrens syndrom er en kronisk inflammatorisk sykdom med autoimmune særtrekk. Inflammasjonen medfører tørrhet i øyne, tørrhet i munnen, og ofte tørrhet i nese, svelg, vagina og hud. Sjögrens syndrom kan opptre alene eller være assosiert med reumatiske lidelser, mest vanlig leddgikt eller lupus. Det foreligger en økt risiko for lymfomutvikling ved Sjögrens syndrom. Nyere funn har pekt på ikke bare symptomatisk behandling, men også målrettet biologisk behandling.

Roland Jonsson

Professor, Gades Institutt, UiB

Målgruppe

Hele tannhelseteamet

Fredag kl. 1000 – 1100

NTFs informasjonsmøte

På informasjonsmøtet i 2006 vil vi presentere «foredrag i stafett» i form av korte, poengterte innslag fra talerstolen. Vi etterstreber å gi innleggene dels skjematisk, gjerne provoserende og helst litt humoristisk karakter. Kanskje blir også salen aktivisert. Kom og delta!

Årets tema er foreløpig disse:

- NTF – pro- eller inaktiv? Strategiske valg for virksomheten
- Tannhelsetjenestens forvaltningsnivå når fylkeskommunen faller i 2010
- Prisinformasjon til publikum – offentlig forskrift eller retningslinjer fra NTF
- Praksisundersøkelsen 2006 – resultater fra del 1

Hovedstyret holder øyne og ører åpne og vil om nødvendig kaste om på programmet om det dukker opp nye saker som vi ønsker å få fram til medlemmene på dette møtet.

Endelig program kommer i Tidende nr. 11.

Fredag 13. oktober kl. 1100–1200

Kun adgang for NTFs medlemmer

Fredag kl. 1100–1200

Ätstörningar och oral hälsa

Sekvensleder: Pia Titterud Sunde

Det är vanligt att patienter som är sjuka av ätstörning drabbas av både extra- och intraorala skador. Vanliga orsaker till skador är ett frekvent intag av kolhydratrika och/eller sura födoämnen och drycker, liksom perioder av kräkningar och/eller sura uppstötningar. Orala skador kan vara de första tecknen på sjukdom varför tandvårdspersonal kan spela en viktig roll vad gäller tidig upptäckt av ätstörningsproblem. Kunskaper inte bara inom odontologi utan också avseende psykologiska karaktäristika och konsumtionsmönster hos dessa patienter är då nödvändiga. Det anses att en tidig diagnostik av en ätstörningssjukdom medför en bättre möjlighet för ett tillfrisknande ur såväl psykisk, somatisk som odontologisk synvinkel.

Ann-Katrin Johansson
Førsteamanuensis, UiB

Målgruppe
Hele tannhelseteamet

Fredag kl. 1100–1200

Teamsekvenser formiddag

Sekvensleder: Inger-Johanne Nyland

Må en være tannlege for å være klinikkssjef?

- Erfaringer som klinikkssjef og tannpleier
- Hva møter en av utfordringer og motforestillinger fra resten av personalet?
- Hvilke formelle og uformelle krav stilles til den som skal fylle klinikkssjef-rollen?

Arnhild Halvorsen
Tannpleier, klinikkssjef, Trondheim

Målgruppe
Hele tannhelseteamet

Fredag kl. 0900–0930

Loosing your nerve? Håndtering av akutte smerter og infeksjoner i tannlegepraksis

Foredraget tar sikte på å gi basalkunnskap relatert til akutte situasjoner i tannlegepraksis.

Det vil også bli lagt vekt på prosedyrer for effektiv behandling og prioritering av akuttpasienter.

- Tannhelsesekretæren er oftest «førstelinjetjenesten» når en akuttpasient tar kontakt enten per telefon eller ved oppmøte
- Hva bør tannhelsesekretæren kunne om symptomer og behandling av smerter, infeksjon og traumer i munnhulen?
- I hvilke tilfeller haster det å behandle og når bør pasienten henvises videre?
- Enkle behandlingsprinsipper gjennomgås

Asgeir Bårdsen
Førsteamanuensis, spesialutdanning i endodonti, UiB

Gro C. Knudsen
Tannlege, spesialutdanning i endodonti, Stavanger

Målgruppe
Hele tannhelseteamet

Fredag kl. 0930–1100

Flerkulturelle utfordringer i behandlingssituasjonen

Foredragsholderen har til hensikt å skape større forståelse mellom helsepersonell og minoritetsspråklige brukere på tvers av etniske, kulturelle og religiøse skiller.

Hovedfokus vil være på de største innvandrergruppene i Norge og erfaringene herfra. Hva slags utfordringer har vi i vårt møte med minoritetsspråklige brukere? Hvordan kan man bedre håndtere disse. Foredragsholderen jobber med lærings- og mestringstilbud for minoritetsspråklige med kroniske sykdommer og nedsatt funksjons-
evne. I foredraget vil det bli gitt eksempler fra undervisningen.

Shaista Ayub

Sykepleier, fagkonsulent, Nasjonalt kompetansesenter for læring og mestring, Aker sykehus

Målgruppe

Hele tannhelseteamet

Fredag kl. 1100–1200

Teamseksjoner ettermiddag

Sekvensleder: Christian Tønnessen

Pasienten, tannlegen og livets smerte

Hva kan vi lære av livet?

Formålet med foredraget er å bidra til at tannleger og deres omgivelser trives med livets utfordringer. En skildring av glede, smerte, sorg og kjærlighet.

Stein B. Husebø

Professor, prosjektleder ved Bergen Røde Kors Sykehjem

Målgruppe

Hele tannhelseteamet

Fredag kl. 1330–1430

Estetiske gingivale korreksjoner

Det gis en oversikt over hvilke estetiske problemer som kan oppstå i det gingivale området og hvilke behandlinger som er beskrevet for å korrigere disse. Ikke alle behandlingene gir tilfredsstillende resultater, og dette vil også bli belyst.

Lange tannhalser, gingivale retraksjoner i forbindelse med kroner, resorpsjon av kjevekam under hengeledd, gingival hyperplasi, uestetisk gingiva og mangel på interdental papiller i forbindelse med implantater er noen av problemstillingene som vil bli tatt opp i dette foredraget. En rekke kasuistikker vil bli brukt for å illustrere problemene.

Øystein Fardal

Tannlege, spesialist i periodonti, Egersund

Målgruppe

Hele tannhelseteamet

Fredag kl. 1430–1530

Klinisk fotografering

Foredraget vil gi en innføring i den digitale fotoverden for hele tannhelseteamet, både for dem som skal vurdere innkjøp av utstyr og for dem som skal bruke dette til daglig. Man vil få tips til innstillinger, og løsninger for hvordan man kan standardisere sine fotoopptak. Dette er spesielt viktig for å kvalitetssikre bildene. Foredraget vil også kort komme inn på enkle justeringsmuligheter av bildene. PC skjermene er helt avgjørende for fargene vi ser. Vi vil se på kalibrering og justering av skjermer – for å sikre best mulig kvalitet.

- Hva er viktig å tenke på når man skal anskaffe seg utstyr?
- Hvordan ta gode bilder?
- Hvordan bearbeide bildene?

Trond Eriksen

Fotograf, Oslo Kamaservice FotoKnudsen

Målgruppe

Hele tannhelseteamet

Fredag kl. 1530–1630

Kariologi ur praktisk–klinisk synvinkel

Sekvensleder: Ivar Parmann

- Kariologiska problem hos äldre – rotkaries och riskbedömning med Cariogram®
- Saliv och muntorrhet – orsaker och behandling
- Vad, när och hur man äter och dricker – tre viktiga faktorer för såväl karies som erosioner
- Munhygien och klorhexidin
- Sötningsmedel (xylitol, lightdrycker, tuggummi)
- Användning av fluor i hemmet och på kliniken

Dowen Birkhed

Professor, Göteborg

Målgruppe

Tannleger, tannpleiere

Fredag kl. 1330–1630

Clinical management of the luxated tooth; present strategies and future directions

Sekvensleder: Nina Wiencke Gerner

Many practitioners feel that the eventual loss of an luxated tooth is inevitable. While this might have been true a number of years ago, many clinical advances have been made that make long term success more probable.

- To understand the biological implications of a luxation injury and the critical factors for successful treatment outcomes.
- To be familiar with the latest protocols and treatment guidelines for the emergency visit, short and long term follow-up visits.

Martin Trope
Professor, North Carolina, USA

Målgruppe
Tannleger

Fredag kl. 1330 – 1630

Aktualitetsforedrag

Sekvensleder: Pia Titterud Sunde/Gunhild V. Strand

Betydningen av karies i det primære tannsettet for den orale og generelle helse

Karies er en kronisk sykdom som påvirker både den orale og generelle helse. Foredraget tar sikte på å redegjøre for de følger karies i det primære tannsett får for individet, både fysisk, psykisk og sosialt.

Marit Slåttelid Skeie
Førsteamanuensis, UiB

Fredag kl. 1330 – 1340

Oral health and the elderly in Tanzania

Irene Anderson Kida
Stipendiat, Senter for internasjonal helse, UiB

Fredag kl. 1340–1350

Kromosomale skader hos pasienter diagnostisert med oral cancer

Eric Roman
Universitetsstipendiat, UiB

Fredag kl. 1350–1400

Kan vi redusere bakteriers toleranse for antibakterielle stoffer?

Nibras Abdul-Majeed
Stipendiat, UiO

Fredag kl. 1400–1410

Orale bakterier finnes i aortaaneurismer

Rafael Marques da Silva
Stipendiat, spesialist i endodonti, UiO

Fredag kl. 1410–1420

Antibiotikaresistens – en økende utfordring i Norge

Det går ikke lang tid mellom hver gang mediene slår opp farene rundt antibiotikaresistens og dødelige bakterier. Her i landet har vi hittil, grunnet restriktiv bruk av antibiotika, en forholdsvis lav forekomst av antibiotikaresistens. Men riktig antibiotikabruk trenger ikke være nok. Aggressive antibiotikaresistente bakterier viser seg ofte å være importert fra land med mindre restriktive regler, foreksempel gjennom turisme. Et annet problem er at bakteriene

ikke nøyer seg med de genene de er utstyrt med fra naturens side; de utveksler gener seg i mellom, gjerne på tvers av artsgrenser – altså horisontal genoverføring. De vanlige bakteriene (normalfloraen) utvikler ofte antibiotikaresistens først, ofte etter at pasienten har vært utsatt for antibiotikabehandling gjentatte ganger. Dette er ikke noe stort problem i seg selv, men problemene oppstår når bakterier fra normalfloraen overfører sine resistensgener til sykdomsfremkallende bakterier de kommer i nærkontakt med. I en studie av norske pasienter med behandlingsresistent periodontitt fant vi uventet høy forekomst av amoxicillinresistens i plakk sammenliknet med en tilsvarende undersøkelse blant amerikanske pasienter. Med molekylærgenetiske teknikker fant vi at resistensgenene hos en rekke *Capnocytophaga* arter, som kan være assosiert med periodontal sykdom, var lokalisert til flyttbare genetiske elementer. Dette kan være foruroligende da denne typen elementer sprer seg svært fort.

Trude Handal
Post doc. stipendiat, UiO

Målgruppe
Tannleger

Fredag kl. 1420 – 1430

Helseeffekt av utskiftning av amalgamfyllinger: hva er det vitenskapelige grunnlaget?

Sekvensleder: Sissel Bjørntvedt

Amalgamfyllinger legges i liten grad nå, men en stor andel av befolkningen har fortsatt slike fyllinger. Noen pasienter mener de har lokale og/eller generelle plager fra dem.

Det skal nå utarbeides en veileder for tannleger og leger for utredning av pasienter som mener de har helseskader på grunn av tannfyllingsmaterialer. I den forbindelse fikk Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten i oppdrag av Sosial- og helsedirektoratet, Avdeling for primærhelsetjeneste, å utføre en medisinsk metodevurdering om helseeffekten av å skifte ut amalgamfyllinger ved mistanke om plager eller helseskader fra amalgam.

En ekstern utredningsgruppe ledet av Kunnskapssenteret har gått systematisk igjennom den vitenskapelige litteraturen om emnet ved å vurdere kliniske og eksperimentelle studier. Studiene ble vurdert etter om de beskrev orale symptomer/lesjoner og/eller generelle symptomer. Hvordan effekt ble målt, ble vektlagt. Problemstillingen ble satt i relasjon til etiske problemstillinger, helseøkonomiske vurderinger, praksis ved henvisning til Bivirkningsgruppen for odontologiske biomaterialer og alternative direkte fyllingsmaterialer.

Lise Lund Håheim
Tannlege, seniorforsker ved nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten, Oslo

Målgruppe
Tannleger

Fredag kl. 1430 – 1500

Sjeldne tilstander – felles utfordringer

Sekvensleder: Sissel Bjørntvedt

Som introduksjon til forelesningen om oral helse ved sjeldne medisinske tilstander, vil foreleserne vise den nylig innspilte filmen om TAKO-senteret. Filmen forteller noe om hva det vil si å leve med en sjelden medisinsk tilstand, og hvordan samarbeidet mellom forskjellige yrkesgrupper fungerer for å oppnå en helhetlig oral rehabilitering.

Forelesningen vil omhandle:

- Har tannlegene en diagnostisk rolle ved en sjelden medisinsk tilstand, og hvor kan vi få hjelp?
- Spesielle pasienter – generelle behandlingsprinsipper?
- Oralmotoriske problemer krever et tett samarbeid mellom fysioterapeut, logoped og tannlege. Hvordan angriper vi dette?

Hilde Nordgarden
Tannlege, forskningskoordinator, TAKO-senteret, Lovisenberg sykehus

Nina Skogedal
Spesialtannlege, TAKO-senteret, Lovisenberg sykehus

Målgruppe
Hele tannhelseteamet

Fredag kl. 1500–1615

Alternativ til biopsier ved orale leukoplakier i generell tannlegepraksis

Sekvensleder: Inger-Johanne Nyland

I løpet av de siste 30 år har det fra flere forskjellige land kommet studier som indikerer at ploidianalyser er en viktig diagnostisk indikator av leukoplakier i munnhulen. Det er blitt hevdet at DNA-ploidi er den sterkeste prognostiske faktor for progresjon av dysplasier til invasiv cancer og for dødelighet. Det er usikkert hvor mange av de orale leukoplakiene som sees i en tannlegepraksis som er av dysplastisk natur, men sannsynlig er insidensen svært lav. Av den grunn vil tannleger være tilbakeholdne med å ta biopsier. Dette kan føre til at dysplasier og tidlige cancere blir for sent diagnostisert.

Vi har derfor analysert om to ikkeinvasive metoder, rutinecytologi og DNA-ploidi, kan være nyttige alternativer til biopsi.

Kjell H. Kjellevold
Avdelingsoverlege, Stavanger universitetssykehus

Målgruppe
Tannleger

Fredag kl. 1630–1650

Produktpresentasjoner

High Tech Dentistry

KaVo Key Laser 3

- En unik universal laser med feedback system
Er: YAG , 2940 nm
21 indikasjoner godkjent av FDA
- Periodonti, kariesbehandling, endodonti, kirurgi, implantologi,

KaVo HealOzone

- Tannbesparende kariesbehandling med ozon.

KaVo DIAGNOdent pen

For sikker, pålitelig og rask kariesdiagnose

Fredag kl. 0930–1030

Foredraget er sponset av Dental sør og er åpent for alle

Why use dentallaser in your clinic?

History of elexxion and the history of laser, basics of physics, absorption, penetration depth, difference between cw-mode and high pulsed mode, why the combination between 810nm Diode and Er: YAG, different wavelength, some videos (frenectomie) and some patient cases, and an introduction into the delos laser, hard tissue system.

Patrik Schriewer, Elexxion dental academy

Fredag kl. 1030–1130

Foredraget er sponset av Unident og er åpent for alle

